

Fővárosi Munkaügyi Bíróság

1055 Budapest, V. Markó u. 27.

4.M. 372/1999/13.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a Független Rendőr Szakszervezet által képviselt **Dr. L. R., I.r. felperesnek, F. Gy., II.r. felperesnek az Országos Rendőr-főkapitányság alperes ellen beosztásból felmentés és rendelkezési állományba helyezés jogellenességének megállapítása iránt** indult perében meghozta a következő

Ítéletet:

A bíróság a felperesek keresetének helyt ad.

Megállapítja, hogy az alperes vezetője 1998. X. 26-án kelt 005/1807. és 005/1808. számú parancsai jogellenesek, ezért azokat hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest 15 napon belül a felperesek eredeti szolgálati beosztásának megfelelő új beosztásba való visszahelyezésére.

Kötelezi továbbá alperest, hogy fizessen meg felpereseknek perköltség címén 7.500 Ft-ot (azaz hétezeröttszáz forintot).

Az eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz intézett, de az

elsőfokú bíróságnál 4 példányban benyújtandó fellebbezéssel lehet élni.

INDOKOLÁS:

I.r. felperes, L.R. rendőr alezredes a Zsaru Magazin főszerkesztői beosztásába, II.r. felperes, F.Gy. rendőr alezredes főszerkesztő-helyettesi beosztásba került kinevezésre 1992. V. 1-ei hatállyal.

Az ORFK vezetője 1998. X. 26-án kelt 005/1807. és 005/1808. számú állományparancsával felpereseket 1998. X. 22-ei hatállyal a Hszt. 44. § (1) bekezdés b. pontja alapján – figyelemmel a 14-30-41-9/1998. számon jóváhagyott szervezési állománytáblázatra – rendelkezési állományba helyezte és egyidejűleg beosztásukból felmentette. Egyben megállapította, hogy besorolásuk, illetményük változatlan, amelyet az ORFK biztosít.

Felperesek 1998. XI. 2-án a parancs ellen panaszt terjesztettek elő, amelyet az ORFK vezetője 1998. XI. 27-én kelt határozatával elutasított és az iratokat a belügyminiszterhez felterjesztette.

A belügyminiszter 1999. I. 8-án kelt határozatával a felperesek szolgálati panaszát elutasította. Az indoklás szerint a Zsaru Magazin szerkesztősége – a szervezet-korszerűsítés előtt – önálló osztályként működött az ORFK Hivatalán belül, a hivatalvezető közvetlen alárendeltségében. Az állománytábla szerinti vezetője a főszerkesztő elnevezésű beosztás volt, ezredesi rendfokozati besorolással. A szervezet-korszerűsítéssel a szerkesztőség, mint önálló szervezeti egység megszűnt, a lapkészítési feladatokat a kommunikációs igazgató látja el. Ebből következően az átszervezés tényleges volt. A Hszt. szerint akinek szolgálati beosztása megszűnik, azt a 47-48. § szerint más beosztásba lehet helyezni vagy ha átmenetileg nincs megfelelő beosztás, de tovább kívánják foglalkoztatni, a 44. § (1) bekezdés d. pontja alapján rendelkezési állományba helyezhető vagy szolgálati viszonya az 56. § szerint megszüntethető.

Felperesek ezt követően 1999. II. 4-én – törvényes határidőn belül – keresetet terjesztettek elő a Fővárosi Munkaügyi Bírósághoz, amelyben a 005/1807. és 005/1808. számú állományparancsok hatályon kívül helyezését és szolgálati beosztásuk helyreállítását kérték.

Keresetüket arra alapították, hogy rendelkezési állományba helyezésükhöz beleegyezésüket nem adták, az szolgálati beosztásukból történő felmentésük mellett törvénysértő, mivel a hivatkozott törvényhely azt csak akkor teszi lehetővé, amikor a hivatásos állomány tagjának beosztása létszámcsökkentés vagy átszervezés miatt megszűnik. Jelen esetben erről nincs szó. Megváltozott ugyan a szerkesztőség korábbi önálló osztály jogállása és a kommunikációs igazgatóság beosztott osztálya lett, de ettől függetlenül osztály szervezeti egységként működik tovább. Továbbra is

létezik – nem szűnt meg – az osztályvezetői és az osztályvezető-helyettesi beosztás.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és felperesek perköltségben történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az új szervezési állománytáblázat kapcsán tényleges átszervezés történt, amely megszüntette a felperesek beosztásait és ezt követően a kommunikációs igazgató gyakorolja a főszerkesztői jogosítványokat. Főszerkesztő-helyettesi beosztást az új állománytábla nem tartalmaz.

A bíróság a felek perbeli nyilatkozatai, valamint a becsatolt iratok alapján a következő tényállást állapította meg:

Az ORFK vezetője, 1998. X. 21-én Zs.A., az ORFK személyügyi szolgálat vezetője jelenlétében szóban közölte felperesekkel, hogy az ORFK átszervezése keretében a Zsaru Magazinnál betöltött főszerkesztői, illetve főszerkesztő-helyettesi beosztásukból – 1999. X. 22-i hatállyal – felmentésre és egyidejűleg rendelkezési állományba helyezésre kerülnek.

Felperesek a döntéssel kapcsolatban kijelentették, hogy az ellen jogorvoslattal kívánnak élni. Egyúttal közölték, hogy az FRSZ-nél választott tisztséget töltenek be.

Az országos főkapitány a szerkesztőség személyi állománya előtt másnap, 1998. X. 22-én hirdette ki a felperesek felmentésével kapcsolatos parancsát és egyúttal bejelentette, hogy az ott jelenlévő Dr. I.L.-t és Cs.K-t a BM köztisztviselői állományából a belügyminiszter kirendelte a felperesek tevékenységének ellátására.

A főkapitány döntésének megfelelően felperesek 1998. X. 22-től rendelkezési állományba kerültek, munkát a szerkesztőségben nem végeztek.

Munkakörüket – mint ahogyan az a lap impresszumában a tényleges helyzetnek megfelelően feltüntetésre került – Dr.I.L. és Cs.K. látta el.

Az 1998. X. 21-én, illetve 22-én szóban kihirdetett állományparancs 1998. X. 26-án került írásban kibocsátásra és azt az alperes által csatolt futárjegyzék tanúsága szerint 1998. X. 28-án kézbesítették az érintetteknek.

Az állományparancsokban hivatkozott 1996. évi XLIII. Tv. (Hszt.) 44. § (1) bekezdés d. pontja kimondja, hogy „a fegyveres szerv személyi állományába tartozó, de a fegyveres szervnél szolgálati beosztást be nem töltő személyt rendelkezési állományba kell helyezni. Ennek megfelelően a fegyveres szerv rendelkezési állományába tartozik, akinek a beosztása létszámcsökkentés vagy átszervezés miatt megszűnt.”

A bíróság tehát az alperesi intézkedés jogszerűségének elbírálásakor azt vizsgálta, hogy a felperesek rendelkezési állományba helyezésének, illetve beosztásukból való felmentésének fenti törvényi feltétele az intézkedés hatályosulásakor – azaz 1998. X. 22-én – fennállt-e, azaz beosztásuk átszervezés folytán megszűnt-e vagy sem.

A munkáltatói intézkedés indoklásának valóságát az alperes munkáltató köteles bizonyítani.

A bíróság felhívására alperes A/5 számon másolatban becsatolta az ORFK szervezeti korszerűsítésére tett 14/30-41-8/1998. számú, keltezés nélküli előterjesztést, amelyet az országos rendőrfőkapitány írt alá, és az annak mellékletét képező állománytáblázatokat. Az előterjesztést jóváhagyólag aláírta Dr. P.S. belügyminiszter, azonban a jóváhagyás dátuma az iraton szintén nem szerepel.

A belügyminiszteri intézkedés időpontját tekintve alperes csupán egyetlen okirati bizonyítékot – Dr. Cs.Jné, BM Személyzeti és Munkaügyi Főosztály vezetőjének 1998. X. 26-i keltezésű átíratát – tudta becsatolni, amelyben a főosztályvezető tájékoztatta az ORFK vezetőjét az előterjesztés jóváhagyásáról, illetve intézkedik annak megküldéséről.

Az alperes által becsatolt egyéb dokumentumok alapján a bíróság megállapította, hogy az átszervezéshez kapcsolódó állománytáblázatoknak a belügyminiszteri jóváhagyást követő kiadását az ORFK Személyügyi Szolgálat végezte. Az iktató program szerint Zs.A. személyügyi szolgálatvezető a jóváhagyást követően, 1998. X. 29-én továbbította az ORFK hivatalvezetőjének az iratokat.

A fenti tényállás alapján a bíróság megállapította, hogy a parancsok kihirdetésekor, illetve hatályosulásakor az annak alapjául szolgáló indok nem volt valós, mivel az átszervezésről szóló előterjesztés és az ahhoz kapcsolódó új állománytáblázatok csak a belügyminiszteri jóváhagyással léptek hatályba és csak azt követően került kiadásra az érintett szervek részére.

Nem fogadta el a bíróság azon alperesi álláspontot, hogy a Zsaru Magazin, mint önálló osztály már 1998. X. 20-án – az előterjesztés országos rendőrfőkapitány által aláírásának napján – megszűnt, mivel a 11/1997. (II.18.) BM rendelet 30. § (2) bekezdés a. pontja alapján annak megszüntetésére az országos rendőrfőkapitány saját hatáskörében jogosult volt.

Teljes mértékben helytállónak találta ezzel kapcsolatban a felperesi okfejtést, ugyanis nem vitatható az, hogy a perbeli átszervezés – mint ahogyan az az előterjesztés címéből és tartalmából is kitűnik – az ORFK szervezeti felépítésének komplex átalakítására irányult, amelynek keretében sor került a Zsaru Magazin szerkesztőségével kapcsolatos szervezeti változásokra is. Ez utóbbit tehát nem lehet az ORFK vezetője előbbiektől független, önálló intézkedésének tekinteni.

Ezt alátámasztja még az előterjesztés szövege is, amely a 3. oldal 2. bekezdésében hivatkozik a

11/1997. BM rendelet 29. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörre, amely alapján az országos főkapitány a szervezet átalakításra vonatkozó javaslatát megteszi.

A hivatkozott rendelet 29. § (6) bekezdése pedig – összhangban a 25. § (9) bekezdésének rendelkezésével – az országos parancsnokság szervezeti felépítése komplex átalakítása esetében a szervezeti állománytábla jóváhagyását a belügyminiszter hatáskörébe utalja, aki egyszersmind egyetértési jogot is gyakorol ebben az esetben.

(Itt megjegyzendő, hogy az ORFK a Hszt. 2. § e., f. pontja értelmében országos parancsnokságnak minősül.)

Mindezek alapján tehát egyértelmű, hogy az előterjesztésben foglalt intézkedések és az azt realizáló szervezési állománytáblázatok csak a belügyminiszteri jóváhagyást (azaz 1998. X. 26-át) követően léphettek hatályba. Ebből következően az 1998. X. 22-i hatályú parancsok indoka a kihirdetéskor valótlan volt.

Egyetértett a bíróság a felperesekkel abban a vonatkozásban is, hogy a Zsaru Magazinnal kapcsolatos szervezeti változtatások csak formailag – elnevezését tekintve – érintették a felperesek által korábban betöltött munkakörüket.

Tény ugyan, hogy a főszerkesztői munkakört az átszervezés eredményeként a kommunikációs igazgatóhoz telepítették, azonban azt – az alperes által becsatolt munkaköri leírás szerint – ténylegesen az igazgatótól „delegált jogkörében” az Újságíró Osztály vezetője jogosult gyakorolni. Ugyanígy megállapítható az is, hogy az osztályvezető-helyettes a korábbi főszerkesztő-helyettesi feladatokat kell, hogy ellássa.

Ebből pedig egyértelműen kitűnik, hogy a felperesek munkakörét az átszervezés gyakorlatilag nem érintette, csupán a beosztásuk elnevezése változott meg.

Megegyezett a bíróság álláspontja a felperesével a szakszervezeti jogok sérelme tekintetében is.

A Hszt. 33. § (1) bekezdésében foglaltak alperes szerinti szűkebb értelmezése ugyanis nem egyezik a törvényalkotó szándékával, amelynek célja nyilvánvalóan a szakszervezeti tisztségviselők védelme annak érdekében, hogy érdekvédelmi tevékenységüket szolgálati helyükön kifejthessék. Azzal, hogy a felpereseket eredeti beosztásukból felmentették, szolgálati helyükről eltávolították, megakadályozták szakszervezeti tisztségük ellátásában.

Ezzel tehát kétségtelenül sérültek a szakszervezet jogosítványai.

A fentiek alapján tehát a bíróság megállapította, hogy az alperesi intézkedések jogellenesek, mivel azok indoka nem valós és okszerű, továbbá sértik a szakszervezeti tisztségviselők

védelmével kapcsolatos rendelkezéseket, ezért a bíróság a parancsokat hatályon kívül helyezte és kötelezte alperest az eredeti állapotnak megfelelő beosztásban való továbbfoglalkoztatásra.

A pervesztes alperest az 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés c. pontja alapján személyes illetékmentesség illeti meg, ezért az eljárási illetéket a 6/1986. (VI.25.) IM. rendelet 3. § (3) bekezdése, illetve a 14. § alapján az állam viseli.

A perköltség összegét a bíróság- figyelemmel a meg nem becsülhető perértékre – a többször módosított 12/1991. (IX.29.) IM. rendelet 1. § (1) bekezdés d.) pontja által meghatározott összegben állapította meg és kötelezte annak viselésére a pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233. § és a 358. § biztosítja.

Budapest, 1999. szeptember 10.

A. dr. Viniczai Éva sk.

a tanács elnöke

az aláírásban akadályozott Bakó Dezső
és András helyett is.

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG

mint másodfokú bíróság

49.Mf.28164/1999/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a Független Rendőr Szakszervezet (1077 Budapest, Király u. 71.) által képviselt **Dr. L.R., I. rendű és F. Gy., II. rendű felpereseknek az Országos Rendőr-főkapitányság** (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) **alperes ellen beosztásból felmentés és rendelkezési állományba helyezés jogellenességének megállapítása iránt** indított perében a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.372/1999/13. számú ítélete ellen az alperes 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy elrendeli a felperesek eredeti jogállásukba történő továbbfoglalkoztatását.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének – melyben beosztásukból történő felmentésük és rendelkezési állományba helyezésük jogellenességének megállapítását kérték – helyt adott. Megállapította, hogy az alperes vezetője 1998. október 26-án kelt 005/1807. és 005/1808. számú parancsai jogellenesek, ezért azokat hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest, hogy a felpereseket eredeti szolgálati beosztásuknak megfelelő új beosztásba helyezze vissza. Felhívta továbbá az alperest 7.500,- Ft perköltségnek a felperesek részére történő rendezésére.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezéssel élt. Kérte az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatását és a felperesek keresetének elutasítását.

A felperesek ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló az arra alapított érdemi döntése is.

A felperesek 1991. május 1-től a Zsaru Magazin Szerkesztőségéhez kerültek kinevezésre, az I.rendű főszerkesztői, a II.rendű főszerkesztő-helyettesi beosztásba.

A Zsaru Magazin korábban önálló osztályként működött az alperes hivatlán belül, a hivatalvezető közvetlen alárendeltségében.

Az alperes szervezete egészét érintően átszervezést hajtott végre. A szervezet korszerűsítésével egyidejűleg a Zsaru Magazin Szerkesztőség, mint önálló szervezeti egység megszűnt. A Zsaru Magazin Szerkesztősége beolvasztásra került a Kommunikációs Igazgatóság keretében működő Újságíró Osztályba.

Az átszervezéssel tehát a Zsaru Magazin, mint folyóirat szerkesztése és kiadása megszüntetésre nem került. A korszerűsítést követően is a kiadványt az alperes folyamatosan megjelentette.

A felperesek 1998. október 26-án az alperes részéről átszervezésre hivatkozással a Zsaru Szerkesztőség állományából főszerkesztő, illetve főszerkesztő-helyettesi beosztásukból felmentésre és egyidejűleg rendelkezési állományba helyezésre kerültek.

Az alperes fenti eljárása jogszerűnek nem tekinthető. Az átszervezés során a Zsaru Magazin viszonylatában csak a szervezeten belüli irányítási rendszert módosították. A felperesek által betöltött főszerkesztő, illetőleg főszerkesztő-helyettesi munkakörök megszüntetésre nem kerültek, az e beosztásokba tartozó munkaköri feladatok alapjaiban nem változtak. Így tehát az átszervezés a felperesek által betöltött munkaköröket nem érintette. Minderre bizonyíték, hogy 1998. október 21-én a Belügyminisztériumtól I.L.L. és Cs.Cs.K. az alpereshez a Zsaru című rendőrségi magazin szerkesztésével kapcsolatos feladatok ellátására átirányításra kerültek. Ezt egyébként az alperes sérelmezett intézkedését követően megjelent képes hetilap impresszuma is tartalmazza, amelyben I.L.L-t megbízott főszerkesztőként és Cs.Cs.K-t megbízott főszerkesztő-helyettesként fel is tüntetik.

A fentiek egyértelműen alátámasztják az alperes állításával ellentétben, hogy a felperesek munkaköre megszüntetésre nem került. Ilyen körülmények mellett még ha a Zsaru Magazint illetően szervezeti egység változás történt is, ez nem képezheti alapját az 1996. évi XLIII. tv. (Hszt.) 44. § (1) bekezdés d) pontja szerinti jogszerű felmentésnek és rendelkezési állományba helyezésnek.

Az alperes a kifejtettekre figyelemmel a felpereseket az új szervezeti egységen belül korábbi beosztásuknak megfelelően köteles továbbfoglalkoztatni az ennek megfelelő besorolás és illetmény biztosításával. Az nem vitás, hogy a felperesek magasabb beosztásra, kedvezőbb besorolásra és illetményre igényt nem tarthatnak.

A Fővárosi Bíróság rámutat arra, hogy önmagában a felmentéseknek az nem képezheti indokát, mint ahogy a felperesek panaszai alapján eljáró alperesi vezető határozataiban rögzítette: „a Zsaru Magazin új arculatának kibontakozása érdekében új személyt kívánok foglalkoztatni”. Ezen megokolás ugyanis semmiképpen nem utal sem átszervezésre, sem az ezzel összefüggésben foganatosított beosztás megszüntetésére. Ugyancsak nem támasztották alá a főszerkesztői, illetve főszerkesztő-helyettesi beosztás megszüntetését a Magyar Köztársaság Belügyminiszterének szolgálati panaszt elutasító határozatai sem.

A másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy az alperes sérelmezett intézkedéseit azt megelőzően hajtotta végre, hogy a korszerűsítésre vonatkozó javaslatot a miniszter jóváhagyta volna. A felperesek felmentésére és rendelkezési állományba helyezésére 1998. október 22-én került sor, ezzel szemben a miniszteri jóváhagyás csak 1998. október 26-án történt. Erre figyelemmel az alperes intézkedése jogszerűnek ezért sem tekinthető.

A másodfokú bíróság a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A szakszervezeti tisztségviselőket megillető védelemmel összefüggésben a Fővárosi Bíróság állásfoglalását mellőzte, figyelemmel arra, hogy a döntéshozatalra tekintettel ennek jelentősége nincsen.

A felpereseknek illetményüket az alperes mindvégig folyósította. A Fővárosi Bíróságnak ezért e tekintetben döntenie nem kellett.

A felperesek költséget nem igényeltek. A Fővárosi Bíróság ezért a költségviselés felőli rendelkezését a Pp. 78. § (2) bekezdése értelmében mellőzte.

Budapest, 2000. február 2.

dr. Kovács Tamás sk.

a tanács elnöke

Bné. dr. Ölveczkí Edit sk.

előadó bíró

dr. Vrábl Eszter sk.

bíró

